

NEALE DONALD WALSCH – A PRÓFÉTA

© Ármay-Szabó Ádám, Apológia Kutatóközpont, www.apologia.hu (2018. v. 1.)

Neale Donald Walsch, a *Beszélgetések Istennel* sorozat¹ szerzője, amikor elkezdte könyveit kiadatni, azzal hívta fel magára a világ figyelmét, hogy azt állította: az általa leírt válaszokat egyenesen Istentől² kapta, természetfeletti kijelentés által. A nyugati kultúrában ez a cím (Isten nagy „I”-vel) leginkább a bibliai Istenre utal, ezért az a keresztyény, aki nem ismeri a kiadót (Édesvíz³), az rácsodálkozhat, hogy Walsch könyveiben Isten szavaiként egészen más gondolatokat olvasunk, mint a Bibliában.

1. Ezotéria

„A könyvek egyszerűen csak közvetítők a kapott üzeneteknek.”⁴

Nem véletlen, hogy a legnagyobb magyar ezoterikus kiadó adta ki Walsch könyveit hazánkban, ugyanis manapság az ezotéria magában foglalja többek között a mágiát, számmisztikát, okkultizmust, angyalokkal való kommunikációt, horoszkóp-készítést, spiritualizmust, jóslást, újpogányságot, halottidézést, sámánizmust, sátánizmust és számos alternatív gyógymódot, mozgásterápiát és pszichotechnikát, stb. Talán úgy lehetne egyszerűen összefoglalni, hogy az ezotéria címszó alatt olyan filozófiákkal és gyakorlatokkal találkozunk, amelyekhez titkos (bárhon el nem sajtítható) tudás megszerzése szükséges, és legtöbbször ennek mesterei/tanítói egy természetfeletti forrásra támaszkodnak. Nem minden területen nyilvánvaló ez az érdeklődők/csatlakozók számára, mert például az agykontrollnál is bizonyos szint után lépnek át a hétköznapi mnemotechnikáról a szellemi vezetővel való kapcsolattartásra.

Eleve kérdés, hogy ezek mitől ezoterikus tanítások, azaz miért *„titkosak”*, a szó naiv értelmében, hiszen ha bemegyünk egy átlag könyvesboltba, akkor az egyik legnagyobb szekció az ilyen jellegű könyvekkel van feltöltve⁵. Az egyik ok a

¹ 1995-ben jelent meg angolul (Putnam Berkley Group, New York) és 1997-ben magyarul az első kötet. Címe angolul: *Conversations with God*. A második kötet angolul 1997-ben, magyarul 1998-ban, a harmadik kötet angolul 1998-ban, magyarul 1999-ben, a negyedik kötet angolul és magyarul egyaránt 2017-ben jelent meg. Teljes lista ennél jóval több kiadványt tartalmaz: https://en.wikipedia.org/wiki/Conversations_with_God

² A könyvben megjelenő istent minden esetben kis „i”-vel írom ellentétben a Bibliában szereplő Istennel, hogy érzékelhető legyen kinek az istenéről van éppen szó.

³ <https://edesviz.hu/>

⁴ <http://edesvizkiado.hu/index.php/2017/05/05/beszelgetesek-neale-donald-walschal/>

⁵ És ha esetleg nincs is *„Ezotéria”* felirat a könyvespolcon, akkor a *„Vallás”* szekció nagy részét ez teszi ki.

nyugati ember csalódása a modernitás világképében, amely szerint tudománnyal mindent meg lehet magyarázni és mindenben lehet javítani, illetve a Bibliában található természetfeletti teljesen kizárható a hétköznapiakból, mivel már nincs rá szükség. A másik ok, hogy az ókori és a középkori valódi ezotéria csak kevesek számára volt elérhető, és beavatáshoz kötődött – tehát a téma izgalmasan hangzik. Vagyis ha ráeszmélünk arra, hogy a modern tudomány nem tud mindent megmagyarázni, és bizonyos kérdésekkel nem is akar foglalkozni (nyilvánosan⁶), de a Biblia világképéhez sem szeretnénk visszakanyarodni, mert az a saját bűnösségünkkel való szembesüléssel járna, akkor alternatív megoldást kell keresnünk. Erre a legjobb egy olyan vallás vagy filozófia, amiben nincs szó az ember bűnösségéről (bibliai értelemben). Ezt nem csak a keleti vallásokban (pl.: hinduizmus, buddhizmus, stb.), hanem az ókori misztikus irányzatokban is megtalálhatjuk (pl. gnoszticizmus).

A probléma ezekkel általában az szokott lenni, hogy át kell ültetni a 20-21. századi nyugati kultúrára, és le kell egyszerűsíteni, hogy minél többen megértsék. Ennek a leegyszerűsítésnek és a hétköznapi gyakorlati alkalmazásnak az eredményeivel találkozunk a könyvesboltokban a *New Age*⁷ mozgalom munkássága révén. Ha ugyanis a hétköznapi háziasszony is megértheti az alkalmazandó alapelveket vallástudományi doktorátus nélkül, akkor ő is megveszi, és minél többen veszik, annál jobb a szerzőnek, a kiadónak és a könyvesboltoknak. Ezért nevezzük a *Beszélgetések Istennel* sorozathoz hasonló irodalmat „populáris ezotériának”. Tipikus témakörébe tartozik a lelki és testi gyógyulás, az anyagi javakban való bővölködés, a siker, a jól működő szerelmi, baráti és családi kapcsolatok és az alternatív történelem, illetve a kedvünk szerint irányítható jövő. A legtöbb ezoterikus író, ha éppen nem egy vagy több kollégája gondolatait reprodukálja és/vagy turmixolja, akkor éppen így teszi fogyaszthatóvá a keresztény kultúrában felnőtt nyugati emberek számára azokat az ókori és középkori eszmerendszereket, amikkel az szívesebben azonosul, ha a kereszténységet nem tartja relevánsnak az életére.

Itt felmerül egy kérdés: miért érzi egyre több nyugati ember a kereszténység megélését irrelevánsnak az életére nézve? Miért örülnek, ha van más alternatíva, akkor is, ha azok egykori pogány vallások felmelegített és leegyszerűsített változatai? Egyszerűen azért, mert egy keresztény kultúra még nem feltétlenül megtért emberek közössége. Most egy olyan korban élünk, amikor már a saját kultúránk történetileg domináns vallását sem értjük/ismerjük, nemhogy a többit. Mivel azonban a nyugat kulturálisan még kereszténynek számít, az ezoterikus írók a Biblia Istenét mossák össze az általuk népszerűsített elképzelésekkel.

⁶ Itt kapcsolódnak be a különböző paranormális tevékenységekkel foglalkozó meglepően kreatív összeesküvés-elméletek.

⁷ http://lexikon.katolikus.hu/N/New_Age.html

2. Neale Donald Walsch beszélgetései és a Biblia

„Csak az ég tudja, hogy miért, de kiválasztottak, hogy örök igazságok teljesen méltatlan közvetítője legyek.”⁸

Az első kötet hátsó borítójáról két fontos dolgot tudhatunk meg: az egyik az, hogy azoknak ajánlják, akiket nem elégtének ki a hagyományos vallások válaszai (mivel tisztáztuk, hogy ezoterikus könyvről van szó, ez most már teljesen érthető), a másik pedig az, hogy Isten automatikus írással felelt a feltett kérdésekre. Ez a két megjegyzés az olvasó felé máris követelményeket támaszt. Egyrészt fel kell adnia a saját vallása iránti bizalmat (hiszen ha erre a könyvre kíváncsi, akkor az biztos nem tud neki megfelelő válaszokat adni az élet kérdéseire), másrészt nyitottnak kell lennie a paranormális jelenségekre, ugyanis az automatikus írásnál az író médiumként működik, hogy egy emberfeletti erő megnyilvánulhasson a fizikai világban. A Biblia Istene sosem tett ilyesmit, az ihlet sosem kapcsolta ki az embert, a próféták nem voltak médiumok. Ezért az olyan paranormális tevékenységeket mint amilyen a varázslás, a halottidézés vagy a jövőmondás, a Biblia erőteljesen tiltja (5Móz 18:9-14), mint ami a pogány népek gyakorlata:

„Ha egy férfiből vagy asszonyból halottidéző vagy jövőmondó szól, halállal lakoljon.” (3Móz 20:27a)

„Ne forduljatok halottidézőkhöz, és ne tudakozódjatok jövőmondóknál, mert tisztátalanokká teszitek magatokat velük. Én, az ÚR vagyok a ti Istenetek!” (3Móz 19:31)

Isten meg is magyarázza, hogy miért ne tegyenek ilyesmit: mert Ő az Istenük. Ha máshoz fordulnak tanácsért, ha más csatornákat és forrásokat keresnek a természetfelettiben, akkor az spirituális „házasságtörés”, azaz hűtlenség, bizalmatlanság, hitetlenség a megmentő Istennel szemben:

„Ha valaki halottidézőhöz és jövőmondóhoz fordul, és követi őket a paráznságban, ellene fordulok az ilyen embernek, és kiirtom népe közül.” (3Móz 20:6)

Amint látjuk, komoly következményekkel járt Isten népének, ha mégis más úton kereste a kapcsolatot a szellemvilággal. Ennek az oka az, hogy a Biblia világképe különbséget tesz a szellemvilág lakói között, és a jó szándékúak mellett a gonoszakra is felhívja a figyelmet, azért hogy azok ne tudjanak ártani az embereknek. A Szentírás ráadásul az alapján kategorizálja a vezetőket, hogy ki

⁸ <http://edesvizkiado.hu/index.php/2017/05/05/beszelgetesek-neale-donald-walschal/>

milyen csatornákon keresztül kapcsolódott a szellemvilághoz (2Kir 21:1-9 és 2Kir 23:24-25), mivel a vezetőknek nagyobb a felelősségük (Jak 3:1) a másokra való hatásuk miatt.

Van egy történet a Bibliában, ami egy olyan királyról szól, aki kiirtotta a médiumokat Isten országából az Úr akaratának megfelelően (1Sám 28:3), de amikor kihívás elé került, megijedt, mert az Úr akkor éppen nem felelt a kérdéseire (1Sám 28:5-6). Erre egyből egy halottidézőhöz fordult, aki az üldözés miatt az elején vonakodott segíteni (1Sám 28:7-11), de később megidézte a király számára azt, akit kért. És ekkor látta meg a médium, hogy az a király, aki korábban üldözte őt, volt aki segítségért fordult hozzá - vagyis ténylegesen kapcsolódott egy természetfeletti hatalomhoz, akinek segítségével az is kiderült számára, ami a fizikai világban rejtve volt előtte (1Sám 28:12). A halottal való kommunikáció közben viszont kiderült, hogy Isten miért nem válaszolt a királynak. A király korábbi engedetlensége miatt döntött úgy Isten, hogy a királyságot másnak adja (1Sám 28:13-18). Tehát világossá válik számunkra, hogy az a király, aki médiumhoz fordult már korábban is engedetlen volt Istennel szemben:

*„Így halt meg Saul a hűtlensége miatt, mert hűtlen lett az ÚRhoz, és nem fogadta meg az ÚR szavát. Sőt szellemet idéztetett, és azt kérdezte meg, nem az URat kérdezte meg. Ezért ölette meg őt, a királyságot pedig Dávidra, Isai fiára ruházta.“
(1Krn 10:13-14)*

Isten azt szeretné, ha nem más szellemekhez vagy médiumokhoz fordulnánk, ha kérdésünk van, vagy bizonytalanok vagyunk valamiben, hanem Őhöz, mivel hozzá tartozunk (Jn 3:3-8, 1Pt 1:3-4).

„Ha majd azt mondják nektek, hogy forduljatok a halottidézőkhöz és a jövendőmondókhoz, akik suttognak és mormolnak, ezt feleljétek: Nem Istenéhez kell fordulnia a népnek? A holtakhoz kell fordulni az élő helyett?“ (Ézs 18:9)

Mert a jövendőmondók és médiumok bölcsessége nem csak eredménytelen lehet a Szentírás szerint (Ézs 19:3), de egyenesen káros is annak, aki azt elhiszi (Jak 3:15).

Egyértelmű tehát a fentiekből, hogy *„a hagyományos vallások válaszai“* elsősorban a kereszténységre utalnak, hiszen a nyugati világban alakult ki a *New Age* filozófiája, egy posztkeresztény kultúrában és a keresztény kultúra ellen. És ha a szerző már az első oldalon lázadást indít a bibliai világkép ellen, akkor mire számíthatunk a továbbiakban? Hiszen másokat is arra bátorít, hogy legyenek médiumok, mint ő (I/9. old), ha máshogy nem, akkor a könyv olvasása által:

„Az igazság viszont az, hogy Isten mindenkivel beszél. A jóval és a rosszal. A szenttel és a gazemberrel. És mindazokkal, akik e két véglet közé esnek. Vegyünk például Téged, kedves olvasóm. Isten számos módon megjelenik az életedben - ezúttal így. Ahogy a régi mondás tartja: amikor készen áll a tanítvány, megjelenik a tanító. Ez a könyv a tanítónk.“ (I/10. old)

„Térj vissza gyakran ehhez a trilógiához, térj vissza időről időre lapjaihoz. Valahányszor olyan kérdésed támad, amiről azt hiszed, hogy nem kaptál rá választ, olvasd újra e sorokat. Rájössz majd, hogy kérdésed válaszra talált. Ha viszont ezek után is úgy érzed, hogy mégsem kaptál választ, akkor keresd a saját válaszaid. Legyen meg a saját beszélgetésed. Teremtsd meg a saját igazságodat. Ezáltal fogod megtapasztalni azt, Aki Valójában Vagy.“ (I/327. old)

Walsch szerint mi is hagyjuk magunkat sodortatni egy láthatatlan külső erő által, ahogy ő tette (I/13-14. old). Még a bűnbánaton való túllépése is a médiumitásra való felhívással zárul: *„Isten azonban arra biztatott, hogy bocsássam meg a tévedéseimet, ne éljek félelemben és bűntudatban, hanem mindig igyekezzem egyre nagyszerűbb látomásokat megélni. Tudom, hogy Isten mindannyiunknak ezt kívánja.“ (I/11. old)*

3. Walsch istene

„Isten legfontosabb üzenete a világ számára: „Egész végig félreértettetek.”⁹

Az első könyv köszönetnyilvánítással kezdődik, ahol az első mondatban „*Forrás*“-nak nevezi azt, akitől az üzeneteket kapta, akit „*Isten*“-ként mutat be, majd „*minden vallás szentjeinek*“ megköszöni bölcsességüket. Ez egyrészt lazítja a dogmatikai határokat, hiszen a „*Forrás*“ akármi/akárki is lehet, másrészt általánosítja a vallásokat, mint amik egyenértékűek, pontosabban egyformán értéktelenek, hiszen Walsch kijelentése nélkül azokban megmaradni minimum visszamaradás a fejlődésben, ahogy az a hátsó borítóból már előre kiderült. A kettő együtt viszont egy dolgot fejez ki, hogy „*szellemi tanítóinak*“ tekinti a „*Forrás*“-t is és „*minden vallás szentjeit*“ is. Harmadsorban pedig azokról beszél, akik közel álltak hozzá az életében: „*emberek, akik megosztották velünk a bölcsességüket, részesítették az igazságaikban...*“ (több igazság is létezik egyszerre?). Ebből a pár mondatból mindjárt az első oldalon kiderül, hogy Walsch nem egy irányzat eszméit fogja megosztani velünk könyvében, hanem minden vallás bölcsességének elegyét¹⁰, amit kedves ismerőseinek igazságaival fűszerez.

⁹ Neale Donald Walsch: Az üzenet (Édesvíz Kiadó, 2014), hátsó borító

¹⁰ Ez a kijelentés és hozzáállás vagy hatalmas túlzásról vagy nagy tudatlanságról, vagy egyszerre mindkettőről tanúskodik, ugyanis még ma is több ezer vallás létezik.

Négy kijelentésben foglalja össze Walsch a könyveinek alap-mondanivalóját:

1. Mindannyian egyek vagyunk.
2. Van elegendő mindenből.
3. Semmit sem kell tennünk.
4. Ez az út nem jobb, hanem csak más.

Walsch könyveiben a következő eszmék jelennek meg: monizmus, taoizmus, panteizmus, buddhizmus, gnoszticizmus, mágia, újpogányság, reinkarnáció, földönkívüliek, Jézus mint spirituális tanító, a bibliai kijelentés elégtelensége stb. Az egész egy önközpontú, relativisztikus, érzéseken alapuló, tapasztalati módon tesztelhető rendszerben van tálalva, ami azt hirdeti, hogy „*csak az igaz, amit te annak tartasz*“. A szavakkal (Biblia) és a gondolkozással (ráció) szemben az érzéseket (spiritizmus) preferálja, mert azok által az emberek könnyebben befolyásolhatók. Az ok Walsch istene szerint az, hogy a (leírt!) szavak megbízhatatlanok, míg az érzések megbízhatóak. Az ironikus az egészben az, hogy ezt Walsch istenének több, mint 800 oldalban kellett leírni – és ez még csak az első 3 könyv oldalszámainak az összege a 30 kötetből! Tehát ha mindenki a pillanatnyi érzéseire hallgatna, és nem másokra, az megoldaná a világ problémáit – legalábbis Walsch istene szerint. A bálványimádás legkézenfekvőbb és „*legköltséghatékonyabb*“ formájával találkozunk itt, amikor az érzéseinkre úgy tekintünk, mint Isten szavaira. Érzései mindenkinek vannak – ezért tényleg nem kell messzire menni.

Walsch istene eközben a Biblia értelmezésénél a felvilágosodás racionalista történetkritikai módszerét használja (I/72. old.), és nincs vele tisztában, hogy az már tudományosan elavult és meghaladott¹¹ – tehát nem mindentudó. Walsch a (megváltoztatott) bibliarészleteket természetesen csak referenciaként használja, hogy a keresztény háttérűek számára a saját gondolatait a Biblia tekintélyével támassza alá – bár számára annak valójában nincs tekintélye. Ez leginkább akkor nyilvánvaló, amikor ferdítve idézi a Szentírást olyan kontextusban, ami az eredetitől nagyon távol áll (II/172. old.). Például a Mt 25:34-et idézi a szövegkörnyezet (Mt 25:31-46) figyelmen kívül hagyásával. Jézusnak a pokollal kapcsolatos szavai ugyanis már nem fértek bele Walsch istenének világképébe. Éppen a Walsch-hoz hasonló tanítókról mondja azt az Újszövetség, hogy a saját vesztükre forgatják ki a Szentírás szavait (2Pt 3:16).

Walsch egyedi módon személyes istenélményt akar közvetíteni, vagy legalább is annak a lehetséges voltát, az üres rituális vallásossággal szemben, mert valószínűleg elege lett a különféle istenképek sokaságából, és annak

¹¹ <http://www.harमत.hu/uzlet/a-tortenet-kritikai-modszer-vege/>

bizonytalanságából, hogy melyiket is kellene követnie. Így létrehozott egy újat, ami közel áll hozzá. A személyes Isten helyett egy személyre szabott istent. Walsch istene egy „szalámis szendvics”¹², ahogy az egyik interjúban kifejtette, amin azt értette, hogy minden ami létezik isten (panteizmus). Vagyis szerinte nincs olyan, hogy valami ne lenne isten. Valami, illetve annak az ellentéte is isten kell hogy legyen (politeizmus). Ezért például a halottakkal való kommunikációval sincs semmi problémája¹³, és egy szintre hozza az Isten-keresésben az ingát, az imát és gyakorlatilag mindent.

Ugyanakkor Walsch mégis különbséget tesz, mintha mégsem minden üzenet jönne „istenétől”, hanem olyanok is léteznek, amiknek más a forrása: „*Három éven keresztül folyt ez a tollbamondás, és folyik ma is, bár akkoriban elképzelni sem tudtam, hová vezet. A válasz nem érkezett meg addig, amíg le nem jegyeztem a soron következő kérdést, és félre nem tettem a saját személyes gondolataimat. Gyakran gyorsabban érkeztek a válaszok, mint ahogyan le tudtam volna írni őket, és végül én alakítottam ki a formájukat, ügyelve rá, hogy megőrizzem a gondolatok lényegét. Ha időnként összezavarodtam, vagy az az érzésem támadt, hogy nem a megfelelő helyről érkeznek a szavak, letettem a tollat, és egészen addig tartóztattam magam a párbeszédétől, míg nem éreztem újra az „ihletet” - bocsánat, de ez az egyetlen ideillő szó -, hogy visszatérjek a jegyzetfüzethez, és újra nekilássak a lejegyzésnek.*“ (I/14. old)

Még egy ihletforráscsomagról szerezhetünk tudomást a köszönetnyilvánításból, és ez a művészet: „*...jómagam a művészetből nyerek ihletet és ösztönzést, a művészethez vonulok vissza az elmélkedés óráiban, és a művészetben találom meg azt, amit a legszebben kifejezve Istennek nevezünk ... megindítja a szívemet, mely ilyenkor nemcsak tudja, hanem érzi is az igazságot...*“ (I/6. old)¹⁴

Azzal, hogy Isten szájába adja a gondolatait, nem kell értük felelősséget vállalnia, illetve természetfeletti tekintélyt biztosít a kijelentések számára. Ezért már a könyv elején kijelenti, hogy ez a „*Forrás*” senki más nem lehet, csak Isten (akit a nyugati posztkeresztény világ Istennek gondol): „*Röviddel azután, hogy elkezdett formát ölteni ez az anyag, már tudtam, hogy Istennel beszélgetek. Személyesen. Cáfolhatatlanul. Hogy közvetlenül Isten válaszol a kérdéseimre, olyan módon, olyan nyelvezettel, hogy képes legyek felfogni.*“ (I/10. old)

Mindeközben a könyvben szereplő válaszok általában leegyszerűsítőek, de kibontva ellentmondásosan bonyolultak (pl.: a jó és a rossz kontra valóság és

¹² <http://creativespirit.com:80/conversations.htm>

(<https://web.archive.org/web/20060321142912/http://creativespirit.com:80/conversations.htm>)

¹³ <http://www-2.cs.cmu.edu/~zechner/cwg/lkl-ndw.html>

¹⁴ Itt szűkebben John Denver dalaira, Richard Bach írásaira, Barbara Streisand játékára és Robert Heinlein látomásos irodalmára gondol, amik nagy hatással voltak rá. (I/6. old)

illúzió), rákérdezés esetén sokszor kitérőek és körkörös érvelésbe fulladnak. És természetesen egy teljesen más logika alapján mutatják be a világot, a túlvilágot és az ember működését, mint amit a Szentírásban már megszokhattunk.

Walsch elmondása alapján tehát csak akkor írt, amikor érezte a „*Forrás*”-t, és az ösztöneihez ragaszkodott, amikor elbizonytalanodott, hogy mit is csinál valójában. Végül is az győzte meg, hogy másoknak is kölcsönadta a kéziratot, és azok élete teljesen megváltozott (1/9. old), vagyis azt a praktikusnak tűnő elvet követte, hogy ami valamilyen szinten működik, annak minden értelemben igaznak is kell lennie.

4. Walsch prófétasága

„A sorozat egy szent beszélgetés szó szerinti leírása, amelyet a szerző Istennel folytatott. Az emberi élet valamennyi aspektusát érinti, felveti a legtöbb kérdést, amelyet időről időre fel szoktunk tenni életről és szeretetről, hivatásról és elhivatottságról, emberekről és kapcsolatokról, jóról és gonoszságról, bűnről és büntudatról, megbocsátásról és megváltásról, az Istenhez és a pokolhoz vezető útról – egyszóval mindenről. Megvizsgálja a kézzelfoghatót és az elvontat, a láthatót és a láthatatlant, az igazságot és a hazugságot.” - olvasható az Édesvíz Kiadó honlapján¹⁵.

Ha itt rákattintunk az „*Olvass bele*” gombra, akkor megnyílik egy PDF dokumentum¹⁶, ami a bevezetést és az első pár oldalt tartalmazza a könyvből. Az előbb idézett kedvcsináló sorokkal szemben, ahogy a könyv bevezetésébe beleolvassunk, egyből azt látjuk, hogy maga Walsch már(!) nem így gondolja: *„Ahogy eddig már sokszor említettem, nem kell feltétlenül hinni abban, hogy tényleges beszélgetést folytattam Istennel – ettől függetlenül is értékes gondolatok vannak a kötetben. Sosem kértem senkit, hogy higgyen az én tapasztalatomban, csak olvassa el a szöveget, és – függetlenül a forrásától – nyitott elmével és nyitott szívvel fogadja az itt közölt gondolatokat.”* (6. old) Ehhez persze hozzátartozik, hogy ez a 10 évvel későbbi új kiadása a köteteinek (*A teljes Beszélgetések Istennel*), ahol már nem meri kijelenteni, hogy szó szerint kéne érteni azt, hogy ő (a korábbi beszámolóival ellentétben) tényleg beszélt volna Istennel. Már nincs szüksége ilyen külső tekintélyre, az üzlet beindult.

Ennek ellenére Walsch szerint kevés ember van, aki támadta volna a kijelentéseiért, és azért van annyi hasonlóság az ő írásai, és a korábbi *New Age*-es szerzők művei között, mert ugyanaz a forrásuk: *„Isten”*. Walsch nem tudja

¹⁵ <http://edesvizkiado.hu/index.php/neale-donald-walsch/>

¹⁶ <https://www.scribd.com/doc/181352382/Neale-Donald-Walsch-A-teljes-beszeltgetesek-Istennel>

bizonyítani (és most már nem is akarja), hogy valóban Istennel beszélt, és a könyveiben lévő isten sem akarja bizonyítani, hogy ő valójában Isten. Az viszont könnyen kiderül egy Bibliát forgató kereszténynek, hogy a Walsch fejében megszólaló hang nem a Szentírás Istene, hiszen szerinte „*nincs jó és nincs rossz*”.

A *The New York Times* hasábjain¹⁷ írtak arról 2009-ben, hogy jogosan plágiummal vádolták meg Neale Donald Walsch-ot, mert egy olyan szívszorító karácsonyi történetet publikált szinte szó szerint a sajátjaként a beliefnet.com-on, ami mással történt meg és valójában már 10 éve keringett az interneten. Candy Chand az igazi szerző, aki még 1999-ben a *Clarity* című lapban írta meg ezt a történetet, majd 2003-ban könyvben is kiadta. Miután Candy Chand napvilágra hozta a tényeket, Walsch elismerte, hogy hibázott, egyúttal kijelentette, hogy soha nem publikálná mások gondolatait a sajátjaként¹⁸. Chand asszony akkor ezt kérdezte: „*Vajon Walsch úr, aki annyit beszélget Istennel, mint amennyit a könyveiben írja, még sohasem hallotta Istentől, hogy »Ne lopj! Ne hazudj! És ne kívánd mások szerzői jogait!«?*”

Walsch egyik interjújában¹⁹ nehezményezi, hogy a történelem során csak bizonyos emberek rendelkeztek azzal a joggal és kiváltsággal, hogy Istentől közvetlen kinyilatkoztatást kaptak. Időben legutolsó ilyen emberként Joseph Smith-t (1805-1844) említi, a Mormon könyve szerzőjét. Szerinte ez a fajta többlet tudás és tanítási jogkör alanyi jogon jár mindenki számára.

Elfogadhatatlannak tartja, hogy bizonyos vallások kizárólagosságot fogalmaznak meg az isteni kinyilatkoztatással kapcsolatban és más nekik ellentmondó kinyilatkoztatásokat nem ismernek el az övéjükkel egyenértékűnek. Így aki bármilyen szinten megszűri a világ népeességét a mennybe jutást illetően (mint ahogy a keresztények ehhez elvárják valamilyen szintű Krisztus-hitet), az Walsch szerint eleve kirekesztő, és nem szereti embertársait. Walsch ebben keresztényi felsőbbrendűséget lát, ami azt mondja ki, hogy „*a keresztények jobbak, mint a nem keresztények*”, mert „*a keresztények Istene jobb, mint a többi isten*”. Walsch szerint ezért tart a világ ott, ahol tart: megosztott emberiség, nacionalizmus, háborúk, javak egyenlőtlen elosztása, éhezés, stb.

A megoldás szerinte nem más, mint egy olyan istenkép, amit minden kötöttség nélkül tudunk formálni saját lelki-szellemi képünkre és hasonlatosságunkra, ahogy ő is tette a könyveiben. Gyakorlatilag azt mondja ki ezzel, hogy olyan hasznos és irányítható, személyre szabott istene legyen mindenkinek, ami számára a legjobban megfelel az aktuális problémáinak és vágyainak a kontextusában. Walsch elég bátornak tartja magát, hogy kimondja, amit eddig

¹⁷ <http://www.nytimes.com/2009/01/09/books/07book.html>

¹⁸ <http://www.beliefnet.com/columnists/conversationswithgod>

¹⁹ <http://www.shareguide.com/Walsch.html>

szerinte senki nem mert: „*az ő útja nem jobb, mint a többi, hanem csak más*“. Itt eszünkbe juthat a „*Mormon könyve*” alcíme: „*Egy másik tanúbizonyosság Jézus Krisztusról*“.

Úgy véli Walsch, hogy ez a hozzáállás fogja megváltoztatni a világot, hogyha mindenki elismeri a saját vallásáról, hogy nem „*jobb*“, mint a többi, hanem csak „*más*“. Ez lesz az *Új Spiritualitás*, amibe viszont csak azok a gondolatok tartozhatnak, amik a „*mindannyian egyek vagyunk*“ jelmondatnak megfelelnek. A további ismertetőjele az *Új Spiritualitásnak* az, hogy mindenki örök életét komolyan véve, elég csak hátradőlnünk, feladva a túlélésért folytatott küzdelmet – hiszen ha örökké élünk, akkor minek komolyan venni azt a világot, amiben éppen élünk?

Walsch szerint²⁰ tehát a probléma a szervezett vallásokkal van, hiszen azok azt mondják, hogy nem lehet mindenki próféta és látnok, hanem az egyházon és szentírásain keresztül beszél Isten a tömegekhez. Például Mózeshez beszélt Isten (2Móz 3:4-15), de másoknak a kommunikáció a természetfelettil tiltott volt (5Móz 18:10-11)²¹, és ez a hozzáállás később megjelent a középkori boszorkányüldözésekben is – magyarázza Walsch. Szűk látókörűnek és arrogánsnak nevezi a kereszténységet, mert azt a bizonyos határt nem akarja átlépni: csak egy meghatározott kijelentésforrást fogad el, és nem mondja ki azt, hogy minden természetfeletti Isten szava.

És éppen itt válik láthatóvá Walsch nagy vaksága, ahogy egyenlővé teszi a természetfelettit Istennel. (Ez sok más ezoterikus szerzőre és spirituális tanítóra is igaz.) Attól, hogy Isten természetfeletti, még nem minden természetfeletti Isten. Így nem minden természetfelettil való kommunikáció *Beszélgetés Istennel*. És nem azért kerülendő az Istennel való kommunikáción kívül minden más természetfelettil való kapcsolatfelvétel, mert a kereszténység ragaszkodik a szellemi hatalmához, hanem azért, mert veszélyes. Spirituális fogyasztóvédelemről van szó.

5. A találkozás

„Mély álmomból hajnali 4:20-kor ébredtem egy februári napon sok évvel ezelőtt, tele dühös kérdésekkel. Mit csináljak, hogy működjön az életem? Mit tettem, amiért folyamatosan ilyen zaklatott az életem? Mik a szabályok? Valaki mondja el a szabályokat! Felkeltem az ágyból, berobogtam a nappaliba, találtam egy sárga jegyzetfüzetet az előttem lévő

²⁰ <http://www.shareguide.com/Walsch2.html>

²¹ Valójában Mózes kortársainak lehetősége volt közvetlenül beszélni Istennel, de ők inkább lemondtak erről a jogukról (2Móz 20:19-20).

dohányzóasztalon, és teleírtam a haraggal teli kérdéseimmel. Majd elaludtam a kanapén. Hirtelen egy hangra ébredtem, amely olyan volt, mintha mögülem jönne. Felültem, hogy jobban halljam, és úgy tűnt, mintha a hang a jobb vállam mögül szólna. Megkérdezte, hogy tényleg tudni akarom-e minden kérdésemre a választ. Így kezdődtek a mai napig is tartó beszélgetéseim Istennel. Percekkel az első találkozás után a hang a fejembe költözött, ahonnan azóta is szól, mint egy „hangtalan hang” – vagy ahogyan gyakran leírom, olyan, mint valaki saját gondolatainak a hangja.”²²

A történet szerint, miután az élete rossz irányt vett, és depressziós volt, öngyilkos akart lenni, de még utoljára szemrehányóan Istenhez kiáltott, bár nem tudja, hogy egyáltalán hitt-e Istenben²³. Igazából az időpontok sem mindig egyeznek az elbeszélésekben (4:00, 4:10, 4:20, 4:30, 4:31)²⁴, és a történések sem: vagy egy „Nagy Hang” szólította meg hallható hangon²⁵, vagy a másik változat szerint egy láthatatlan erő irányította a kezét (I/13. old):

„Meglepetésemre, alighogy odafirkantottam utolsó keserű kérdésemet is, és már-már félrehajítottam a tollat, a kezem megállt a papír fölött, mintha láthatatlan erő tartaná ott. És váratlanul megmozdult a toll, nem azért, mert megmozdítottam, ellenkezőleg, valósággal magával ragadta a kezemet. Halvány fogalmam sem volt róla, mit kezdek írni, de lassanként kirajzolódott egy elképzelés, így elhatároztam, hogy hagyom magam sodortatni. És ekkor... Valóban választ kívánsz a kérdéseidre, vagy csak a haragodat akartad kitölteni? Hunyorogtam... aztán az elmémbe megjelent a válasz. Azt is leírtam.” (I/13. old)

Tehát a két változat:

1. elaludt és egy hallható hang felébresztette, vagy
2. kérdéseket írt, és nem tudta letenni a tollat, hanem automatikus írással kezdődött a kapcsolatfelvétel

Mindkét verzió elgondolkasztató a keresztény világkép alapján. Először is az, hogy egyszer így, máskor úgy meséli el a történetet. Másodszer, mindkét változat megszállottság-élményt ír le:

1. *„Percekkel az első találkozás után a hang a fejembe költözött, ahonnan azóta is szól...”*
2. *„... a kezem megállt a papír fölött, mintha láthatatlan erő tartaná ott. És*

²² <http://edesvizkiado.hu/index.php/2017/05/05/beszelgetesek-neale-donald-walschal/>

²³ <http://www-2.cs.cmu.edu/~zechner/cwg/lkl-ndw.html>

²⁴Például a fent idézett mellett: <http://www.cs.cmu.edu/~zechner/cwg/lkl-ndw.html> és

<http://www.nealedonaldwalsch.com/cwgmovie/main.html>

²⁵ <http://www.shareguide.com/Walsch2.html>

váratlanul megmozdult a toll, nem azért, mert megmozdítottam, ellenkezőleg, valósággal magával ragadta a kezemet.”

Walsch ezek után olyan népszerű és meglehetősen közepszerű kérdéseket tett fel, mint például *„Hogy lehetek boldog a kapcsolataimban? Miért nincs elegendő pénzem? Mi a véleménye Istennek a szexről? Van-e élet más bolygókon?”* A válaszokat a beszámolója szerint a saját keze által, automatikus írással kapta meg. Az egyik ok, amiért el kellene hinnünk neki, hogy valóban Istennel beszélt, csak annyi, hogy *„ő közelebb került Istenhez”,* mint most bárki más, mert állítólag hallja a hangját (az első pillanatot leszámítva már nem hallhatóan, hanem csak a fejében). A másik ok, amiért hinnünk kellene neki, hogy valóban közvetlenül tud vele beszélni az automatikus írás révén. Akinek ennyi bizonyíték elég ahhoz, hogy Istennek tulajdonítsa Walsch kijelentéseit, annak sajnos nincsenek nagy igényei. Ki *ne* tudná ezeket a beszámolókat reprodukálni?

A hitelesség másik *„bizonyítéka”* a könyv olvasása közben fogalmazódik meg, és nagy vonalakban így foglalható össze: ha tetszik az amit olvasol, akkor nyugodtan fogadd el igazságnak, mert számodra az lesz az igazság, hiszen neked tetszik. És ki ne szeretné, hogy dicsérjék, vagy felmentsék tettei következményei alól (I/15-20. old), csupán azért, mert hisz annak, aki ezt kimondja? Ha ez a szöveg azt mondja, hogy *„te Isten vagy”* (I/194. old), és te persze mindig is szerettél volna isten lenni a szó hétköznapi értelmében (1Móz 3:4-6), akkor szívesen elfogadod. Mivel a dicséret és felemelés pozitív érzelmeket vált ki, ezért szívesen olvasod tovább a könyvet (vagy veszel még hasonló könyveket), hogy még többet kapj ebből az érzésből (fogyasztói szemlélet). Ehhez elegendő nem ismerni a bibliai istenképet, illetve az az önhittség, hogy attól válunk istenekké, hogy egymásnak ezt mondogatjuk. Ez persze a mai, kulturálisan is egyre kevésbé keresztény nyugaton nem olyan ritka, sőt a könyv sikeressége jelzi, mennyire megtalálta Walsch a (mind két értelemben) megfelelő hangot az új kor emberéhez.

Találkozásait istennel az egyik interjúban²⁶ teljes boldogságként és felszabadulásként jellemezte, visszaemlékezett arra, hogy még sírt is örömeiben. Ugyanakkor egy másik interjúban²⁷ azt is lehetségesnek tartotta, hogy nem Istennel beszélt, csak saját magával. A kérdés rögtön felmerül: ki az, aki annyira meghatódik magától, hogy sírni kezd? Beszámolói alapján a legnagyobb személyes kijelentésként azt élte meg, hogy biztonságban érezhette magát, és már nem félt a pokoltól, már nem tartott Isten büntetésétől, hiszen a hang elmondta neki, hogy nincs halál, nincs ítélet és nincs pokol. Ugyanakkor figyelemre méltó, hogy Jézus Krisztussal egyszer sem kommunikált²⁸.

²⁶ http://inner-growth.info/conversations_with_god/interviews/ndw_interview_baltz.htm

²⁷ <http://www.cs.cmu.edu/~zechner/cwg/lkl-ndw.html>

²⁸ <http://www-2.cs.cmu.edu/~zechner/cwg/lkl-ndw.html>

6. A találkozás után

„Hamarosan meghökkentő élményben lesz részed, kedves olvasóm: tanúja lehetsz a párbeszédnek, amelyet Istennel folytattam. Igen, igen, tudom... Ez képtelenség.” (1/6. old)

Felmerülhet a kérdés a fentiek után, hogy ha önmagával beszélgetett Walsch, ahogy később, 2005-ben utalt rá, *A Teljes Beszélgetések Istennel* című kötet (magyarul csak 2008-ban jelent meg) bevezetésében,²⁹ az miért lenne bárkinek meghökkentő? A jelenség legérdekesebb interpretációja a 2006-ban megjelent *Beszélgetések Istennel* című film³⁰ előzetesében hangzik el: *„Mindegyikünkben létezik egy hang, amely igazat mond.”³¹*

A mozifilm megtekintése után a nézők így lelkendeztek, a 2007-ben magyarul is megjelent DVD werkfilmjében: *„Szép.”*, *„Érzelmes.”*, *„Megindító.”*, *„A kapcsolatról szól. Arról hogy Isten bennünk van.”*, *„Egy az egyben megjelent a szellem és feltárta a Mindenséget.”* Ugyanebben a werkfilmben Walsch biztosította újra a nézőket, hogy *„Isten szólt hozzá”* illetve, arról is beszámolt, hogy *„számos csoda történt körülötte, és ennek hatására fogalmazódott meg az üzenet.”*

A történet szerint a végén jött csak rá Walsch, hogy ebből könyv lett (minden könyvével kapcsolatban megvolt ez az élménye), majd egyre gyakoribb automatikus írás után életében három területen történt változás³² – ezekből látta visszaigazoltnak, hogy az általa leírt, és később könyvekben is kiadott üzenetek Istentől származnak:

1. javultak a személyes kapcsolatai (szerelmekkel, barátokkal, önmagával, istennel)
2. anyagiakban gyarapodott (meggazdagodott)
3. az egészsége helyreállt (meggyógyult tüdőproblémájából, ízületi gyulladásából és szívproblémájából)

Szerinte ezeknek az a titka, hogy az üzenetek hatására megváltozott a gondolkodása önmagáról és a világról. Gondolatai pedig a körülményeit változtatták meg: *„Minden pénz, amire szükségem van, most hozzám jön!”* – mondja, és úgy véli ez a kijelentés meg is valósul³³. Elmondása szerint egyszerűen elképzelte, hogy mit szeretne maga körül látni (szép ház, új autó, új

²⁹ <https://www.scribd.com/doc/181352382/Neale-Donald-Walsch-A-teljes-beszelgetesek-Istennel>

³⁰ <https://port.hu/adatlap/film/tv/beszelgetesek-istennel-conversations-with-god/movie-89031>

³¹ https://www.youtube.com/watch?time_continue=7&v=Ip8iHSRZ8R8

³² <http://www.peopleandpossibilities.com/neale2.html>

³³ http://inner-growth.info/conversations_with_god/interviews/ndw_interview_baltz.htm

baráti- és párkapcsolatok, boldogság, öröm, bőség, stb.) és ezeket tekintette valóságnak, majd ezeknek megfelelően élt, a „*legmagasabb szintű létezés megtapasztalását keresve*”. Azóta is erős meggyőződéssel hirdeti, hogy ez a kulcsa az anyagi és a kapcsolati bőségnek, és nem az erőlködés³⁴. Teljes és elégedett az életével³⁵.

Walsch szerint az lehet Isten hírnöke, aki meghozza a döntést, hogy az akar lenni³⁶: „*Sokan vannak az elhívottak, de kevesen, akik kiválasztják önmagukat.*” (Mt 22:14 Walsch-féle fordításban, amiből rögtön látható, hogy használja fel a Bibliát). Mivel a könyveit már több, mint 37 nyelven kiadták, ezért szerinte nem is lehet kérdés, hogy ő Isten követe; és a siker, amit elért, csak akkor meglepő számára, ha az emelkedett gondolkodásából visszatér a földi, fizikai szintre.

Walsch istene tehát az érzelmeken keresztül vezeti híveit, és médiumain keresztül automatikus írással válaszol a feltett kérdésekre: „*És megtörtént a csoda: Isten válaszolt! Nem postafordultával, hanem azon nyomban. A toll magától kezdett el mozogni, Walsch-nak csak követnie kellett a sugallatot... Létrejött a beszélgetés.*” (I/hátsó borító)

De Walsch már nem csak automatikus írás által beszél istennel, hanem akkor is amikor valaki mással társalog (pl. a volt feleségével, Nancy-vel³⁷), hiszen mindannyian isten(ek) vagyunk – szerinte. Úgy látja, a fő probléma az, hogy az emberek többsége nem gondolja úgy, hogy ők is beszélgethethének istennel, illetve, hogy istenkáromlásnak tartják azt, amit ő csinált. Walsch szerint Isten akarata nem más, mint az, amit az ember saját magának akar.

Az a kijelentése tehát, hogy „*Istennel és egymással is egyek vagyunk. Mindannyian istenek vagyunk, mert nincs más csak Isten különböző formákban.*” - valójában azt jelenti, hogy fogadd el azt amit mondok, és akkor te is isten lehetsz, ugyanolyan isten, mint én. De azzal, hogy minden(ki)re azt mondjuk „*isten*” az isten szót devalváljuk. Ha mindenki isten, akkor senki sem isten (értsd: emberfeletti lény). Ha mi emberek mind istenek vagyunk, akkor emberek sincsenek. Az ember és az isten szavak elvesztik eredeti értelmüket.

Walsch egyszer csodálatosnak mondja a mormonizmust, a kereszténységet, a buddhizmust és a judaizmust³⁸. Máskor kerekén kijelenti, hogy a vallásoknak (és ebbe a kereszténységet is beleérti) csak 90%-ban van igazuk, és a többi 10%-ban

³⁴ http://www.inner-growth.info/conversations_with_god/interviews/ndw_interview_peyser.htm

³⁵ http://inner-growth.info/conversations_with_god/interviews/ndw_interview_ivillage.htm

³⁶ <http://www.peopleandpossibilities.com/neale2.html>

³⁷ <http://www.apologia.hu/kritikak/konyvek/neale-donald-walsch-elete/>

³⁸ <http://www-2.cs.cmu.edu/~zechner/cwg/lkl-ndw.html>

tévednek³⁹. Ilyenkor vajon melyik kereszténységről beszél, és melyik 10%-áról? Vagy pár sorral később, amikor 50%-ban hiányosnak mondja a vallásokat, akkor mennyire megbízhatónak mutatja be a kereszténységet? A javaslata a következő: vizsgáljuk meg a szent szövegeket, és amit hasznosnak találunk a magunk számára, azt hagyjuk meg, amit pedig nem tartunk hasznosnak, azt ignoráljuk, és találjunk (ki) helyette mást, ami közelebb áll hozzánk. Ezt hívják válogatásnak, azaz eretnekségnek⁴⁰. Véletlenül pont az egyik könyvét (*The New Revelations* – magyarul még nem jelent meg) ajánlja útmutatóul, kiemelve belőle azt a pontot, miszerint minden vallást és minden vallási vezetőt egyenértékűnek kell tekintenünk, egyik sem különb a másiknál, hiszen minden inspiráció istentől származik⁴¹.

A könyveket végignézve nem kerülheti el a figyelmünket, hogy Walsch istene a kereszténység – Walsch szintjén ismert – Istenképével vitatkozik, és nem más (világ) vallások istenképével. Walsch-nak az alapproblémája is abból a félreértésből fakad, miszerint Istennek mindenképpen hallhatóan kell válaszolnia, ha ki akarja jelenteni magát (I/9. old). Walsch nincs tisztában se a keresztény ima jelentőségével, se a bibliaolvasás emberformáló hatásával.

Ezek alapján Neale Donald Walsch istene vagy Neale Donald Walsch vagy valamilyen tisztátalan lélek, de az kiderült, hogy nem a kereszténység Istene. Így vagy önmaga prófétája vagy egy olyan személyé, aki nem Isten, csak az akar lenni. Egyik verziónál sem érdemes hinni Walsch-nak, hiszen mindkét változatot hamis prófétaként definiálja a Biblia.

³⁹ <http://www.beliefnet.com/wellness/2002/11/time-for-a-new-spirituality.aspx?p=2>

⁴⁰ <http://www.apologia.hu/keresztenyseg/apologetika/eretnekseg-es-eretneksegek/>

⁴¹ http://inner-growth.info/conversations_with_god/interviews/ndw_interview_ivillage.htm